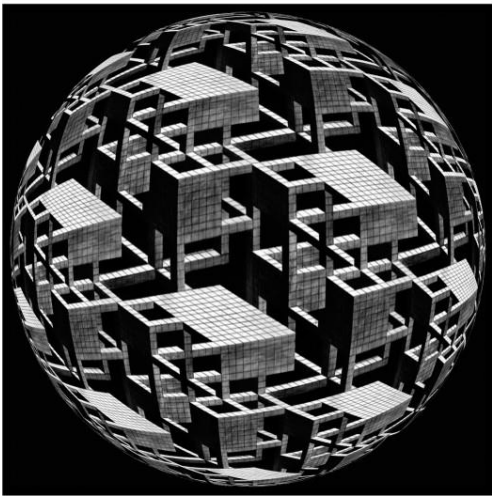

"Ecce homo" Milije Belića

Nova knjiga Milije Belića pod nazivom "Ecce homo" izlazi iz štampe u izdanju Őgoje i Društva za kulturnu saradnju Srbija-Francuska, a naći će se na ovogodišnjem beogradskom Sajmu knjiga.

Pred nama je knjiga maksima francusko-srpskog slikara, vajara, pisca, teoretičara Milije Belića, koje su nastajale tokom sedamdesetih i osamdesetih godina, možda do polovine devedesetih, na marginama ostalih spisa, bilo kao sažeti poetski zapis, bilo kao „bljesak istine" koji je valjalo zabeležiti, kako saopštava sam autor napominjući da mu je oduvek odgovarala sažeta forma kao način izražavanja i u pisanju i u likovnom izrazu. U pitanju je estetika zasnovana na načelu „non multa sed multum" jer, kako kaže jedna od maksima, „gde je mnogo dima malo je vatre", napominje Jelena Novaković, priređivač knjige.

milija belić ecce homo

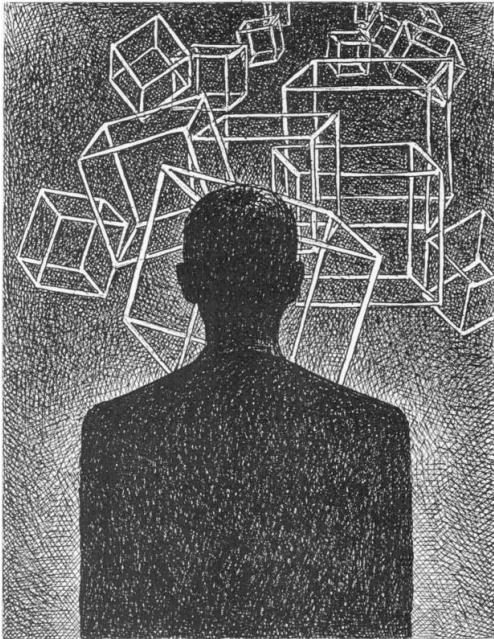

Najveći broj maksima odnosi se na umetnost kao „najpotpuniji izraz ljudske duhovnosti". One zauzimaju treći deo knjige („Ars longa") i mogu se smatrati autopoetičkim iskazima.

Kao i svaki umetnik, Belić veruje u univerzalnost i neprolaznost umetnosti.

„Vreme je sluškinja umetnosti, a nije umetnost sluškinja vremena"; „Svaki veliki umetnik, preko svoje posebnosti, doseže opšte i univerzalno".

Ovakvo shvatanje umetnosti, koje odgovara autorovom shvatanju sveta, potvrđuju likovni prilozi koji dopunjuju verbalne iskaze i sa njima čine jedinstvenu celinu, crteži koji su nastajali uporedo sa nastankom maksima, a koji isto tako pružaju priliku da se svedenim sredstvima izrazi mnogo, da se linijom kao jednodimenzionalnim fenomenom dočara višedimenzionalni sadržaj.

To su neobične i zagonetne slike u kojima su odnosi između predmeta poremećeni, dovedeno je u pitanje njihovo postojanje u prostoru i vremenu, čvrsti predmeti lebde u vazduhu, perspektiva je dvostruka, kao što i značenje može biti dvostruko i višestruko. Kao i u sažetoj formi maksime, u pitanju je lapidarni izraz bogat konotacijama, koji mnogo kazuje. Čitalac-posmatrač suočava se sa jednim neobičnim svetom u kome se prostor, vreme, predmeti nalaze izvan fizičkog sveta i obične ljudske stvarnosti, sa nekom vrstom meta-realnosti u čijoj su spoznaji čulni doživljaji samo polazna tačka. U pitanju je vizuelno prikazivanje onoga što premašuje domete čula i predstavlja sublimiranu mešavinu intuitivnog, podsvesnog i racionalnog.

Može se reći da su Belićeve maksime, kao i likovni prilozi koji sa njima čine celinu, izraz jedinstvenog doživljaja sveta, prožetog idejom o univerzalnoj analogiji i univerzalnoj harmoniji i jedinstvene poetike prožete uverenjem da se sve umetnosti „međusobno prožimaju u traženju i potvrđivanju duše sveta imajući jedno isto misaono jezgro i jedan isti sinkretički i sinestezički senzibilitet iz kojeg su ponikle”.

U njima se naslućuje i autorov stvaralački put od figurativne faze iz sedamdesetih i osamdesetih godina, u kojoj se težnja ka prevazilaženju pojavnog ocrta sa diskretnim nadrealističkim buntovništvom, do apstraktne faze u kojoj se oblici predmeta svode na svoje međusobne odnose, shvaćene dinamički i podređene nekoj vrsti „plastičnog ritma”, faze koja je od sredine devedesetih godina počela da prevladava i postepeno se potpuno ustalila. A na tom putu jedinstvenu nit predstavlja metafizička poruka, zasnovana na nekim formalnim vrednostima „koje apstraktnu i figurativnu umetnost stavljaju u isti plan”. Jer i geometrijska apstrakcija pronalazi „svoje repere i svoje korene u najintimnijim strukturama sveta i duše, koje se, na kraju, preklapaju i identifikuju u umetničkom delu”, piše Jelena Novaković u predgovoru knjige.

ČETVRTAK, 17. OKT 2019.

<https://www.rts.rs/page/rts/sr/Dijaspora/story/1518/vesti/3701594/ecce-homo-milije-belica.html>